

KOMPAS

INFORMATIEMAGAZINE VOOR DE H. PANCRATIUS PAROCHIE

Speciale
editie

geloof is niet van steen

Bouwen aan Mijn Kerk 2030

september 2020

Inhoudsopgave

- 3** Voorwoord pastoor Pikkemaat
- 4** Herstructurering H. Pancratius parochie
- 7** Procedure onttrekking aan de eredienst van een kerkgebouw
- 9** Hoe denken parochianen over de sluiting van de kerk in Albergen?
- 10** Burgemeesters aan het woord
- 12** Interview met pastoor Pikkemaat
- 15** Meest gestelde vragen over de herstructurering van onze parochie
- 17** Terugblik informatieavond over kerksluiting in Albergen
- 19** Pastoor Jansen vertelt over kerksluitingen in parochie H. Gabriël
- 20** Terugblik hoorzitting over kerksluiting in Albergen
- 21** Interview met potentiële kopers kerk Albergen
- 23** Colofon
- 24** Data informatieavonden en tekst ter overweging

Voorwoord

In alle opzichten kent het jaar 2020 haar scharniermomenten – het meest in het oog springend is toch wel de wereldwijde impact die het coronavirus in het persoonlijke leven van mensen heeft gehad, en nog steeds heeft. Onze H. Pancratius parochie kent ook haar scharniermoment: dit jaar omvat niet alleen een terugblik naar een decennium één parochie met negen geloofsgemeenschappen, maar biedt zij ook een blik in de toekomst van onze parochie. Deze speciale editie van ons parochiemagazine is daar in z'n geheel aan gewijd.

De toekomstplannen van onze parochie kunnen niet los gezien worden van ingrijpende beslissingen die zijn genomen. Toch stáán wij voor het maken van keuzes, die niet overal direct door iedereen zullen worden begrepen. Wij gaan ze aan, omdat het om de toekomst van de H. Pancratius parochie gaat. Niemand van ons zou willen dat onze parochie 'in het niets verdwijnt'. Dat vraagt om handelen, omdat wij ervan overtuigd zijn dat wij op deze wijze een kans maken om voor alle generaties ons geloof gestalte te blijven geven: in de liturgische vieringen, binnen de catechese voor kinderen, jongeren en volwassenen, en als dienstbare mensen binnen de samenleving. Ons gemeenschappelijke doel is om deze pastorale zorg - in welke vorm en op welke plekken dan ook - te garanderen.

Waarschijnlijk zult u bij de aanstaande pagina's en berichten ervaren dat het hoofd en het hart moeilijk met elkaar te combineren zijn; dat doet het ook bij ons als pastores en bestuursleden. Natuurlijk horen ook wij mensen vaak zeggen "Zo geet 't allemaal nich meer", niemand heeft zijn of haar ogen gesloten voor wat er gaande is in onze kerken en vaak zie je het van heel dichtbij wanneer jouw eigen kinderen of kleinkinderen niet dezelfde kerkbetrokkenheid hebben als jijzelf. Maar het is iets anders, wanneer je zwart op wit ziet staan dat jouw kerk gesloten zal gaan worden. Dat is confronterend en roept allerlei emoties op. Daar mag ook ruimte voor zijn, omdat ons hart dan spreekt - u staat daar niet alleen. Het proces waar we instappen, gaat ons allemaal aan. Tegelijkertijd wordt achter ons geloof niet een punt gezet, maar een komma. Het verhaal van God en mensen gaat verder, zoals we dat ook ieder jaar met Pasen vieren en beleven, maar het zal anders zijn dan voorheen. En ook daar hebben we elkaar nodig!

In de afgelopen maanden hebben wij al kennis kunnen maken met de situatie dat een kerkgebouw in de nabije toekomst aan de eredienst onttrokken zal gaan worden, te weten de Pancratiuskerk in Albergen. Steeds is er benadrukt dat - ook al wordt een kerkgebouw gesloten - er geen slot komt op de geloofsgemeenschap, integendeel: nieuwe kansen en wegen mogen zich ook aandienen. De geloofsgemeenschap van Albergen heeft in een korte tijd aangetoond hoe veerkrachtig zij is:

zonder de ogen te sluiten voor emoties van boosheid of verdriet, toch het vermogen te vinden om open te staan voor een hoopvol en nieuw perspectief. Geloof is immers niet van steen! In dat vertrouwen durven we een nieuw decennium voor onze parochie in te stappen.

Namens de leden van het pastoraal team en parochiebestuur,

Pastoor Casper Pikkemaat

Herstructurering H. Pancratius parochie

Geloof is niet van steen

Bouwen aan Mijn Kerk 2030

Aanleiding

Al langere tijd beraden het parochiebestuur en het pastoraal team zich op de toekomst van onze parochie. Middels deze speciale uitgave van Kompas informeren wij u over de uitkomsten van ons overleg en welke stappen nodig zijn om een toekomstbestendige parochie te kunnen zijn met elkaar.

Om als parochie zichtbaar te blijven in onze samenleving zijn keuzes nodig. Diverse ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat een herstructurering van de H. Pancratius parochie nodig is en niet langer uitgesteld kan worden. Dit hele proces heeft als thema 'Geloof is niet van steen' meegekregen.

Waar staan we nu?

De H. Pancratius parochie bestaat uit de katholieke kerken die liggen in de gemeentes Tubbergen, Almelo en Twenterand. In 2010 is deze parochie ontstaan uit een fusie van oorspronkelijk negen parochies.

Tellingen vanaf 2010 laten zien dat in alle locaties het gemiddeld aantal kerkgangers per weekend duidelijk afneemt; gemiddeld genomen gaat op dit moment ongeveer 4% van de parochianen naar de kerk. Ook het aantal sacramentenbedieningen neemt af; in de laatste tien jaar is het aantal zelfs gehalveerd. Het vrijwilligerskorps wordt gemiddeld steeds ouder en het aantal taken per vrijwilliger neemt toe. Daarbij komt, door vergrijzing en onvoldoende aanwas van pastorale professionals, ook de beschikbaarheid van het pastoraal team steeds meer onder druk te staan. Financieel wordt het steeds moeilijker om de begroting parochiebreed sluitend te krijgen; alleen door flink te snoeien in het groot onderhoud van de gebouwen was het mogelijk om voor 2019 en 2020 een sluitende begroting op te stellen.

Hoe pijnlijk en confronterend ook, het is niet mogelijk om op de oude voet door te gaan. Willen we, zeker ook voor de jongere generatie, een toekomstgerichte en hoopvolle kerk zijn, dan vraagt dat om een andere benadering.

Hoe zal het eruit gaan zien?

Al met al staan we aan het begin van een groot veranderingsproces. De parochie zal binnen nu en enkele jaren een nieuwe vorm krijgen omdat het niet mogelijk is om alle kerkgebouwen open te houden. Per 1 januari 2025 zullen nog drie kerken in de H. Pancratius parochie open zijn en gebruikt worden voor onder andere de weekendvieringen en de toediening van sacramenten. Het gaat hierbij - zoals nu de situatie is - om de kerken in de geloofsgemeenschappen Geesteren, Mariaparochie en Tubbergen. In de drie resterende kerken zal, behoudens bijzondere omstandigheden, elk weekend een viering zijn en deze zullen zich richten op een breed publiek vanuit een rooms katholieke geloofsvisie met ruimte voor maatschappelijke betrokkenheid.

De aartsbisschop zal in de loop van de jaren gevraagd worden de andere kerkgebouwen – Albergen (was reeds bekend), Fleringen, Reutum, Vasse, Langeveen en Vriezenveen – aan de goddelijke eredienst te onttrekken. In deze locaties zal voorlopig een pastoraal (-liturgisch) steunpunt ingericht worden. Per locatie zal met vrijwilligers en parochianen bekeken worden hoe dit het beste vorm te geven. Er is geen volgorde vastgesteld op welk moment elke kerk aan de eredienst onttrokken wordt; dat ligt aan de omstandigheden, aan het vinden van een herbestemming en het kan ook zo zijn dat er nog een verschuiving plaatsvindt in de drie kerken die openblijven. De verwachting is dat deze reductie in het aantal kerken binnen onze parochie in 2025 is afgerond. Voor deze kerken zal een nieuwe bestemming worden gezocht. Met name het sluiten van een aantal kerkgebouwen zal bij mensen emoties losmaken en pijn doen. Daar zal ruim aandacht aan worden besteed.

Deze veranderingen leiden ertoe dat de organisatiestructuur op een aantal punten zal worden aangepast. De lokale secretariaten worden in stand gehouden als een eerste aanspreekpunt voor de parochianen (een scharnierfunctie) en voor het indienen van misintenties. De Commissie van Beheer, in samenwerking met de pastoraatsgroep, is verantwoordelijk voor het algemeen beheer en samen zijn zij oog en oor voor de gemeenschap en de activiteiten die georganiseerd worden. Dit onder eindverantwoordelijkheid van het parochiebestuur en het pastoraal team.

De administratieve grenzen tussen de locaties zullen na de herstructurering, worden weggenomen: sinds de fusie is er al sprake van één parochie maar na de herstructurering zullen de meeste taken centraal gereguleerd worden. De nieuwe organisatie kent de volgende kenmerken:

- Het parochiebestuur zal één centrale sluitende begroting beheren. Dit is sinds de fusie al een harde eis van het bisdom. Lokale begrotingen en jaarrekeningen bestaan niet meer.
- Er zal één centrale ledenadministratie zijn die ook zal dienen voor de Actie Kerkbalans.
- De begraafplaatsen blijven open en in beheer bij de parochie. Per locatie is er een beheerder aangesteld die de lokale zaken ten aanzien van de begraafplaats regelt en bewaakt.

Het proces van de veranderingen

In het komende veranderingsproces willen we onze parochianen zo goed mogelijk meenemen en met hen samen op zoek gaan naar nieuwe mogelijkheden om samen kerk te zijn, ook over de eigen dorpsgrens heen. Hierbij is het vooral van belang de parochianen, uit de geloofsgemeenschappen waar de kerk gesloten zal worden, te betrekken en de mogelijkheid te bieden om eigen talenten in te zetten bij het opbouwen van een geloofsgemeenschap zonder kerk als middelpunt. Ook de locaties die open blijven hebben de verantwoordelijkheid om de parochianen uit andere locaties te verwelkomen.

Onze verantwoording

Met de kerken die openblijven zijn wij goed in staat om samen de (liturgische en sacramentele) behoefte van de gehele parochiegemeenschap te bedienen, rekening houdend met de geografische spreiding binnen het verzorgingsgebied van de parochie. Wij zijn ons er van bewust, dat het sluiten van kerkgebouwen het risico met zich mee brengt dat kerkgangers geen aansluiting zullen zoeken/vinden binnen de nieuwe parochiestructuur. En – los van de emotie en de pijn – zal dit ook de nodige financiële risico's met zich meebrengen.

Maar, gebaseerd op ervaringen van elders, is het voldoende duidelijk dat na de herstructurering van de parochie, een bestendig begrotingsevenwicht haalbaar is. De vaste en verwachte (onderhouds)kosten zullen namelijk dalen. Door het openhouden van de begraafplaatsen is er een blijvende band met de geloofsgemeenschap. De kans blijft reëel dat ook de inkomsten zullen dalen maar het is de verwachting dat het huidige verlies in de exploitatie, mede door het verkopen van de te sluiten kerken, toch weggewerkt zal kunnen worden. Het is onze verantwoordelijkheid de pastorale zorg van de parochie, voor nu en de toekomst, veilig te stellen. Dit kan alleen door nu de zeilen bij te zetten en spaarzaam om te gaan met onze middelen.

Tot slot

Het parochiebestuur beseft dat er ingrijpende veranderingen op stapel staan. Ondanks de nieuwe wegen die we inslaan en de bochten die we moeten nemen is het parochiebestuur ervan overtuigd dat we met elkaar onze nieuwe toekomst moeten verkennen en vorm moeten geven.

Middels participatietrajecten zal per locatie de dialoog op gang gebracht worden over wat we belangrijk vinden voor de toekomst, hoe we willen vieren en hoe we elkaar kunnen ontmoeten en nabij zijn. Zowel zonder eigen kerkgebouw, als mét kerkgebouw en met parochianen uit andere locaties samen. Geloof is niet van steen...

Aanvullende informatie – waaronder het complete herstructureringsdocument – is te vinden via de website van de H. Pancratius parochie onder de button 'Geloof is niet van steen'.

Procedure onttrekking aan de eredienst van een kerkgebouw

Inleiding

Op dit moment worden door het parochiebestuur en het pastoraal team van de H. Pancratius parochie de toekomstplannen gedeeld met de geloofsgemeenschappen, parochianen en vrijwilligers. Hier zijn de nodige voorbereidingen aan vooraf gegaan. Het is geen besluit van vandaag op morgen maar een zorgvuldig proces waarbij diverse afwegingen gemaakt zijn, die hebben geleid tot de uiteindelijke conclusies en besluiten. Hierover leest u elders in deze uitgave van Kompas meer.

Nadat besloten is een kerk of meerdere kerken aan de eredienst te onttrekken, dienen het parochiebestuur en het pastoraal team zorgvuldig de hiervoor door het bisdom opgestelde procedure te volgen, opdat de aartsbisschop van Utrecht ten slotte tot de gevraagde onttrekking kan overgaan.

Geloofsgemeenschap

Het bestuur en het pastoraal team realiseert zich de grote impact voor een geloofsgemeenschap bij sluiting van het eigen kerkgebouw. Wij roepen iedereen op om met ons in gesprek te gaan om de gevoelens die er zijn naar elkaar te uiten, te delen en een plek te geven. Hier zal alle ruimte voor zijn. Belangrijk is dat we met elkaar zoeken naar een nieuw perspectief. Want met het sluiten van een kerk, gaat nog niet het slot op een geloofsgemeenschap; geloof is immers niet van steen. Hoe willen en kunnen we samen verbonden blijven en kerk zijn in de nieuwe situatie? Dat is een hele uitdaging en het biedt ook hele nieuwe kansen.

Stappenplan procedure onttrekking aan de eredienst

Wanneer een parochiebestuur en pastoraal team tot de conclusie komen dat het niet langer verantwoord is om alle kerkgebouwen in de parochie open te houden en overgegaan dient te worden tot de onttrekking aan de eredienst van een aantal gebouwen, dan dient zorgvuldig de procedure 'het onttrekken van een kerkgebouw aan de goddelijke eredienst' gevolgd te worden. Hieronder een kort overzicht van de diverse stappen:

Omschrijving en toelichting

Stap 1

Presentatie plan van aanpak en tijdspad aan econoom bisdom en vicaris.

Uitgangspunt is hierbij het pastoraal beleidsplan, het gebouwenplan en de gezamenlijke conclusies van het pastoraal team en het parochiebestuur. Pas na schriftelijke goedkeuring van de bisschop kan overgegaan worden tot onderstaande vervolgstappen.

Stap 2

Informerende commissies van beheer en pastoraatsgroepen.

Informerende parochianen a.d.h.v. 'Informatieavonden'. De data vindt u op de achterzijde van Kompas.

Stap 3

Hoorzitting voor parochianen.

Tijdens de hoorzitting zal het voorgenomen besluit mondeling worden gepresenteerd en toegelicht. Parochianen worden in de gelegenheid gesteld om hun beargumenteerde bezwaren kenbaar te maken. Het parochiebestuur evalueert de hoorzitting en stelt op basis daarvan een definitief werkplan op inzake de onttrekking.

Stap 4

Het parochiebestuur dient een schriftelijk verzoek in bij de bisschop voor de onttrekking van het gebouw of de gebouwen bij de bisschop. Dit verzoek dient ondersteund te worden met een flink dossier met financiële cijfers en overige cijfers en feiten als het kerkbezoek, vrijwilligersarsenaal, lokale bestuurlijke vitaliteit en zaken als deelname aan de sacramenten.

Stap 5

De bisschop hoort de Priesterraad over het ingediende verzoek waarna definitieve besluitvorming volgt.

Stap 6

Gemotiveerd decreet van de bisschop wordt aangetekend verstuurd.

Definitief decreet volgt 14 dagen voor het tijdstip waarop het kerkgebouw opgeleverd wordt.

Stap 7

In overleg met de vicaris en het econoom van het bisdom worden concrete plannen gemaakt voor de verkoop of herbestemming en over de aanwezige inventaris.

Stap 8

Parochiebestuur dient machtiging in bij het bisdom voor de daadwerkelijke verkoop. Na machtiging kan overgegaan worden tot daadwerkelijke verkoop. Er worden nadere afspraken gemaakt over verwijdering en herbestemming van kerkelijk kunstbezit.

Tot slot

Het parochiebestuur en het pastoraal team werken tijdens de procedure nauw samen met de commissies van beheer om tot een zorgvuldig proces te komen en maximaal op zoek te gaan naar nieuwe perspectieven voor de lokale gemeenschappen. Hierbij is de inbreng van parochianen zeer gewenst en het parochiebestuur en het pastoraal team roepen hierbij dan ook op om ideeën en opmerkingen kenbaar te maken.

Hoe denken parochianen over de sluiting van de kerk in Albergen?

Beter als eerste dicht dan als laatste

'Een groot gemis voor hen die hier altijd houvast zochten en vonden. Er zal iets terug moeten komen daarvoor. We zullen dat zelf vorm en inhoud moeten geven. Maar bedenk ook: beter als eerste dicht, dan als laatste. We krijgen de kans om samen nieuwe invulling te geven aan de toekomst van ons geloof in Albergen.'

Agnes Oude Nijhuis-Eijsink, meer dan 50 jaar vrijwilligster binnen de parochie

Zo kon het ook niet verder

'Het zij zo. Er is niks aan te doen. Zo kon het ook niet verder. Ik hoop wel van harte dat we ergens een vast plekje blijven houden voor ons geloof en voor sociaal samenzijn. Dat hoeft niet persé in de kerk. Mij lijkt het MFA-gebouw bij de ijsbaan heel geschikt daarvoor. Samen kunnen we daar prima invulling geven aan ons geloof.'

Henk Rikhof, parochiaan

Samen kerk-zijn is veel meer dan de zondagse viering alleen

'Dit besluit zagen we wel aankomen. Maar het is natuurlijk wel verlies van een stukje geloofsbeleving. Ik vraag me af of men in Albergen dat wel voldoende beseft. Dan maar naar de kerk in Tubbergen gaan, zie ik persoonlijk niet zitten. Dat voelt niet vertrouwd en het zal erg veel tijd kosten om het gevoel dat ik bij de kerk in Albergen heb terug te krijgen. We zullen zelf op zoek moeten naar een nieuwe plek van verbondenheid in Albergen. Dat kost energie en tijd, maar biedt ook wel kansen. Samen kerk-zijn is veel meer dan de zondagse viering alleen.'

José Snoeijnk-Demmer, voorzitter liturgieberaad, lectrice en voorganger

De kerk is van maatschappelijke betekenis

'Bijzonder jammer voor een kerkdorp als Albergen. Respect voor Léon en Arjan Lucas dat zij voornemens zijn de kerk te kopen om in elk geval het gebouw als baken te behouden voor het dorp (...). Ik hoop van harte dat door de sluiting van Albergen er ruimte komt het nog langere tijd vol te houden, omdat de kerk mijns inziens echt nog wel van maatschappelijke betekenis is. En dat in die tijd nieuwe inzichten het tij nog kunnen keren.'

Arjan Verver, toetsenist en voorzitter Cantiamo (voormalig jongerenkoor)

Burgemeesters aan het woord

Kerken spelen sinds mensenheugenis een belangrijke rol in onze samenleving. Zeker in (kerk-)dorpen zijn het gebouwen waar mensen zich verzamelen, waar geboorte en trouw worden gevierd en waar wordt getroost tijdens een periode van rouw.

Daarnaast zijn kerken ook het landschappelijk herkenningspunt. De kerktoeren die fier boven een dorp uitsteekt wordt vaak al op grote afstand herkend. Het is vaak de foto op de ansichtkaart.

De kerken van de H. Pancratius parochie onderscheiden zich door hun verbondenheid. Hoewel ze allemaal verschillend zijn, vormen ze samen toch één parochie. Een kerkgemeenschap waar mensen zich welkom en verbonden voelen en waar ze bij elkaar terecht kunnen voor steun, kracht en inspiratie.

Nu bekend is geworden dat een aantal kerken aan de eredienst wordt onttrokken, zullen deze als kerkgebouw hun functie verliezen. Het geloof verdwijnt niet maar krijgt in een andere vorm onderdak, een plek om te belijden.

We hebben de burgemeesters van Tubbergen, Almelo en Twenterand naar hun reactie gevraagd op het sluiten van de kerken. Ze zijn het er allemaal over eens dat het sluiten van een kerk verlies betekent. Maar daarnaast wijzen ze ook alle drie op de kansen die dit biedt. De mogelijkheid om buiten het traditionele kerkgebouw toch vorm en inhoud te blijven geven aan het geloof. Dat gaat lukken. Als we daar met ons allen de schouders onderzetten.

Er gloort licht aan de horizon

De kerk in Albergen sluit. Een bericht dat inslaat als een bom. De kerk; eeuwenlang dé plek van ontmoeting en geloof. De kerk; het middelpunt van vele van onze dorpen.

Een vanzelfsprekendheid. Maar tegelijkertijd realiseer ik me dat ook ikzelf er veel te weinig kom.

Teruglopend bezoek, steeds minder vrijwilligers en meer kosten voor het onderhoud vormen de reden voor dit moeilijke besluit.

Geloof zit niet alleen in stenen, zei de pastoor. En daarmee gloort er licht aan de horizon. Want geloven kan overal. Hoewel we de symboliek van de samenkomsten en de sacramenten in het kerkgebouw zullen missen, kan deze sluiting ook een nieuwe impuls geven aan het geloven en samenzijn. Want dat we het gebouw moeten missen, betekent niet dat we ook afscheid nemen van ons geloof en van elkaar. Ik heb alle vertrouwen in de vele gelovigen binnen onze gemeente en hoop dat wij met elkaar nieuwe vormen van samenkomsten en het beleven van het geloof zullen vinden.

*Wilmien Haverkamp,
burgemeester van Tubbergen*

Sluiten van kerken doet pijn maar biedt ook kansen

Het sluiten van de Pancratius kerken doet velen pijn. De kerk is de plek waar je als familie, vrienden en gemeenschap vreugde en verdriet deelt met elkaar. De kerk en het daaraan verbonden vrijwilligerswerk zorgen voor saamhorigheid, verbinding en vertrouwen. Niet alleen op levensbeschouwelijk vlak, maar ook heel nadrukkelijk in een maatschappelijke context van zorg, welzijn en sociale samenhang.

De sluiting betekent een herbezinning op de rol van de kerk in onder meer Mariaparochie. Hoe kan de kerk op vernieuwende wijze aanwezig blijven?

Is de kerk een gebouw of gemeenschap? Ik wens de H. Pancratius parochiegemeenschap, en Mariaparochie in het bijzonder, de creativiteit toe om de bijzondere kracht van de gemeenschap te behouden zodat de belangrijke publieke en samenwerkende rol ervan behouden blijft. Net als de bijdrage van de kerkgemeenschap aan een samenleving waarin mensen oprecht bij elkaar betrokken zijn.

*Arjen Gerritsen,
burgemeester van Almelo*

Samen zijn we sterk

In de afgelopen drie jaar dat ik burgemeester mocht zijn van Twenterand heb ik ervaren dat het geloof hier stevig verankerd is in de samenleving. Zeker nu het coronavirus ons nog steeds in haar greep heeft, putten veel mensen kracht uit hun geloof.

Als gemeente merken we dat er kerken zijn die het al enige tijd moeilijk hebben. Hun geloofsgemeenschap loopt terug, ze moeten op zoek naar nieuwe manieren om mensen aan zich te blijven binden. Verschillende kerken vinden elkaar daarin en bundelen de krachten. Ze gaan bijvoorbeeld een kerkgebouw gezamenlijk gebruiken.

Ook worden er nieuwe plekken gevonden om samen te komen, om elkaar te ontmoeten. Juist daarin ligt ook de kracht van deze bijzondere tijd. Mensen zijn creatief en helpen elkaar waar ze kunnen. Zo komen we samen verder.

*Annelies van der Kolk,
burgemeester van Twenterand*

"Hoe mooi kan de toekomst van
een parochie zijn"

Interview met pastoor Pikkemaat

Het aan de eredienst onttrekken van kerken is een ingrijpend besluit. Kerken gaan dicht. En hoewel er geen argumenten zijn om het niet te doen, laat het pastoor Casper Pikkemaat niet koud. Een kerk sluiten doe je niet zomaar. Maar daarnaast is sluiting ook het begin van iets nieuws. Verbinding, geloof in een betere toekomst en vertrouwen dat de zorg voor de parochianen niet in gevaar is of in gevaar komt. Daarvoor biedt de nabije toekomst teveel kansen en uitdagingen die met beide handen worden aangegrepen.

In een kort vraaggesprek met pastoor Pikkemaat blikken we terug op wat was en kijken we vooral vooruit naar wat komt.

Voordat u aan sluiting van de kerk in Albergen dacht, heeft u de teloorgang gezien. Minder parochianen, vrijwilligers en financiële middelen. Wat doet die constatering met u?

„Het raakt mijn roeping. Mijn roeping tot het priesterschap is gegroeid in een periode en in een parochie waar de gemeenschapszin rondom een kerk nog redelijk vanzelfsprekend was: jong en oud was in meer of in mindere mate betrokken bij de geloofsgemeenschap, door kerkbezoek of door vrijwilligerswerk. Om in zo'n kerkelijke cultuur werkzaam te zijn, trok mij sterk aan. Natuurlijk evolueert die eerste interesse, het kristalliseert zich uit en maakt ook ruimte voor de razendsnelle ontwikkelingen in het kerkelijke landschap. Dat neemt niet weg dat het mij raakt wanneer die betrokkenheid op de kerk – die ik met mijn leven ten dienste sta – steeds minder wordt.”

Een geloof zonder gebouw / kerk kan. Toch hebben deze gebouwen eeuwenlang een belangrijke rol gespeeld in ons maatschappelijke landschap. Kerken staan immers ergens voor. Vaak werden daar waardevolle taken als onderwijs en zorg behartigd. Hoe gaat u dat in deze 'nieuwe tijd' opvangen en daar invulling aan geven?

„Die rollen kan de kerk nog steeds blijven vervullen, al zullen daar wel bepaalde keuzes voor gemaakt moeten worden. De traditionele taken – zoals de vieringen op zondag, bij geboorte en bij sterven, nabijheid in pastorale zorg – zal de kerk altijd behouden, al zal de organisatie daaromheen anders zijn. Daarnaast is het goed voor de kerk om te kijken op welke manier zij een unieke rol kan spelen op het gebied van onderwijs (bijv. als leerkracht), van zorg (op het medisch ethische vlak) en politiek (in het kader van gerechtigheid en vrede). Ook kan de kerk haar schat aan traditie (bijv. spiritualiteit) inzetten op andere vlakken, zoals bedrijven, organisaties en instellingen.”

„We moeten niet vergeten waarvoor de kerk is: om mensen samen te brengen rondom Jezus en het Evangelie, om geloof, hoop en liefde uit te dragen en dit handen en voeten te geven, om zó ieder mens meer en meer mens te laten zijn naar Gods hart. De geschiedenis van de kerk heeft laten zien dat dit op alle mogelijke manieren kan en ook in de toekomst zal dat blijven, maar daarvoor zullen we soms wel over grenzen heen moeten gaan en op wegen komen die we niet gewend zijn.”

De ontkerkelijking speelt in de huidige tijd een belangrijke rol. Hoe kijkt u daar tegenaan, zal het bv. leiden tot een ander waarden- en normenpatroon. Het huidige is immers op christelijke voedingsbodem gebaseerd?

„Deze vraag sluit mooi aan op de voorgaande vraag: christelijke begrippen als liefde, gerechtigheid, solidariteit, vrede, verzoening hebben door alle eeuwen heen nooit aan actualiteit ingeboet, en in de toekomst zal dat ook niet veranderen. De kerk blijft een schone taak behouden om juist deze christelijke normen en waarden te benoemen, te bewaren en te bewerken. Daarvoor dient zij wel met een open houding de dialoog aan te gaan met de samenleving en zelfs bereid te zijn om schrammetjes of littekens op te lopen.”

Veel mensen zijn bang in de huidige tijd. De wereld is onrustig, er is corona, eenzaamheid is volksziekte nummer 1. Een kerk zou een helende rol in deze tijd kunnen vervullen, laat u met dit besluit de mensen niet een beetje in de steek?

„Wanneer het slot op een gebouw gaat, wil dat nog niet zeggen dat we ons als kerk afsluiten van de gemeenschap, integendeel. De kerk, in welke vorm dan ook, blijft aanwezig en beschikbaar ter plekke! Daarom is het ook van groot belang dat er pastores werkzaam blijven in onze regio, om mensen nabij te zijn en te inspireren. Het blijft ook belangrijk om als parochie zichtbaar te blijven in een gemeenschap, waarvan de kerk gesloten is. Dit kan door er bijvoorbeeld een pastoraal steunpunt te hebben, waarvan het secretariaat een onderdeel is.”

Een pastoor bouwt aan een parochie, wil ontwikkeling, dynamiek in zijn geloof. Waarin zien we de hand van pastoor Pikkemaat in 'geloven in het jaar 2030'?

„Ik kan daar geen pasklaar antwoord opgeven. De huidige tijd vraagt een andere aanpak. Parochianen vragen iets anders van 'de kerk' maar ook 'de kerk' verwacht iets van parochianen. Participatie, het meedenken, meepraten, het inleven van mensen speelt een belangrijke rol. Ik verwacht daar veel van. We hebben die inspraak ook nodig om het nieuwe geheel vorm te geven. Dat kunnen we alleen samen. Later dit jaar starten we in Albergen bijeenkomsten waarin we parochianen, en eigenlijk iedereen die zich betrokken voelt, van harte uitnodigen om mee te praten over kerk-zijn in de toekomst. Dat zullen inspirerende avonden zijn, die ook op andere locaties zullen volgen. Onbegrensd nadenken over wat kan en wat mensen willen. In een daarop volgende stap zal worden bekeken wat mogelijk is. En zo zullen we een toekomstbestendige duurzame vorm ontwikkelen waarin veel mensen zich hopelijk thuis voelen. Maar ook dat is niet alleen aan de parochie. Ook andere partijen in Albergen en andere kerkdorpen die zich geroepen voelen om zich daar over uit te spreken, zou ik het volgende willen zeggen: Voel je uitgenodigd om hieraan deel te nemen. We kunnen het alleen samen, moeten het samen doen. Dat wordt een zoektocht, een wandeling met een geweldig doel. Een geloofsgemeenschap waarin mensen zich thuis voelen, het comfort van het geloof voelen, steun en troost ontvangen maar ook momenten van grote vreugde kunnen delen. Hoe mooi kan de toekomst zijn!”

Meest gestelde vragen

over de herstructurering in onze H. Pancratius parochie

Wat is de reden voor de sluiting van zes van de negen kerken?

In de afgelopen drie jaar hebben het parochiebestuur en pastoraal team zich georiënteerd op de toekomst van de parochie en de negen kerken. Dit hebben zij steeds gedaan door gesprekken te voeren met commissies van beheer en pastoraatsgroepen, om te kijken naar de vitaliteit ter plekke. Toekomstplannen vragen immers goede voorbereiding, grondig onderzoek, zorgvuldige afwegingen en juiste beslissingen. Om tot zulke ingrijpende keuzes te komen, spelen meerdere signalen een rol: verminderde kerkbetrokkenheid en kerkbezoek, vergrijzing van het vrijwilligerskorps (meer op minder schouders), afnemende bediening van sacramenten, knellende begroting/exploitatie (verwachte onderhoudskosten), afnemende beschikbaarheid van pastores. Daarnaast wordt een aantal geografische, bouwkundige en sociaal economische aspecten meegewogen.

Als de kerk verkocht wordt: waar gaat de opbrengst dan naartoe?

De kerk is eigendom van de H. Pancratius parochie. Sinds de fusie in 2010 zijn de vermogens en het bezit van de voormalige afzonderlijke parochies samengesmolten. Daarmee is de parochie eigenaar van alle gebouwen, kerkhoven, inventaris, gronden, gelden, en wat op en aan de kerk zit. Bij verkoop van een kerk zullen de opbrengsten ten goede komen aan de H. Pancratius parochie en kunnen benut worden om de pastorale zorg mogelijk te blijven maken.

Heeft het zin bezwaar te maken en zo ja, waar en hoe kan dat?

Bij de argumentatie zal zwaar wegen of de sluiting van een kerk mensen hun geloofsleven onmogelijk zal maken. Door de aanwezigheid van andere kerken in de omgeving en de beschikbaarheid van het pastoraal team ook op een locatie zonder kerk (bijvoorbeeld huisbezoek, pastorale zorgen rond zieken en stervenden, koffieochtend met ouderen) is dit niet het geval. Via de website van de H. Pancratius parochie zal de bezwaarprocedure in te zien zijn. Na het besluit van de bisschop is er (beperkte) tijd om schriftelijk bij het bisdom bezwaar te maken. Daarna is er nog een mogelijkheid om in Rome (bij de Congregatie voor de Clerus) bezwaar te maken. Die procedure houdt het voortzetten van het traject van herbestemming overigens niet tegen.

Wat gebeurt er met het kerkhof?

Daar verandert in principe niets; parochianen kunnen nog steeds begraven worden of bijgezet worden op de begraafplaats van hun geloofsgemeenschap. De parochie is eigenaar en verantwoordelijk voor de exploitatie van het kerkhof. Op de locatie zelf is een beheerder en vaak ook een onderhoudsploeg aangesteld.

Wanneer mijn kerk gesloten is, ben ik dan automatisch parochiaan van Tubbergen?

Nee, op de eerste plaats bent u parochiaan van de gehele Pancratius parochie en behorend tot de betreffende geloofsgemeenschap. Dit kan gehandhaafd blijven, als u dat wenst. Immers, de kerk gaat weliswaar dicht, maar daarmee is de geloofsgemeenschap niet verdwenen.

Blijft het kerkgebouw beschikbaar voor parochianen?

Voor de erediensten, zoals we gewend zijn, niet - daarvoor staan de andere kerken van onze parochie ter beschikking. In overleg met een potentiële nieuwe eigenaar kan er misschien wel

Waar kan ik - op het moment dat mijn kerk gesloten is - nog naar een weekendviering?

Alle parochianen zijn van harte welkom in één van de andere kerken die onze parochie rijk is. Een overzicht van de vieringen is altijd beschikbaar in dit parochiemagazine, op de website of in het lokale informatieblad. Voor ouderen en voor mensen die minder mobiel zijn, wordt gekeken naar de mogelijkheden van een vervoersdienst. Parochianen die zich graag inzetten voor de liturgische vieringen als lector, koorzanger of vrijwillige voorganger zijn van harte welkom in de locaties waar de kerk nog geopend is.

Wanneer gaat mijn kerk dicht en wat gebeurt er tot die tijd?

Zoals te lezen is op pagina 5 zal er vanaf 2025 gewerkt worden met drie kerklocaties. In de komende vijf jaar zullen de zes overige kerken een andere eigenaar en bestemming krijgen. Wanneer dat is, is afhankelijk van overeenstemming met een kopende partij. Het kan dus betekenen dat de ene kerk sneller aan de eredienst onttrokken wordt dan de andere. Tot dat moment blijven de kerken gewoon beschikbaar voor vieringen.

Wat gebeurt er met de kerkgebouwen die gesloten zullen gaan worden?

Deze worden verkocht en krijgen een nieuwe bestemming. Wat voor bestemming dat gaat worden, is afhankelijk van de kopende partij. De mogelijkheden zijn op zich vrij breed - van appartementen tot kantoorgebouw of dorpshuis - al zijn er een paar grenzen: geen casino, wapenhandel, bordeel of moskee. Ook hebben wij als parochiebestuur aangegeven dat het de leefbaarheid van het dorp ten goede moet komen. Potentiële nieuwe eigenaars kunnen zich wenden tot het parochiebestuur.

Wat gebeurt er met onze geloofsgemeenschap, wanneer de kerk gesloten is?

Om daar heel concreet zicht op te krijgen, zullen de zogeheten 'participatiebijeenkomsten' worden georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten zal er vrij met elkaar worden gebrainstormd over 'hoe nu verder'. Iedereen is van harte uitgenodigd om mee te denken over hoe wij geloofsgemeenschap willen zijn. In een volgende stap zal worden bekeken wat realistisch en haalbaar is. Het is allereerst van belang om 'out of the box' te gaan denken.

Ik ben lid van een koor, maar mijn kerk gaat dicht. Wat nu?

Verschillende opties blijven nog open: wanneer het koor besluit om door te gaan, dan kan er (in een beschikbare ruimte) gerepeteerd worden en wordt het koor gevraagd om - met een bepaalde frequentie - in één van de andere kerken van onze parochie de vieringen muzikaal te ondersteunen. Wanneer die mogelijkheid niet bestaat, kan je je altijd aansluiten bij één van de koren, waarvan de kerk open blijft.

Waarom zou ik nu nog voor de Actie Kerkbalans geven, als mijn kerk toch dicht gaat?

Hoewel de onderhoudskosten voor het kerkgebouw verdwijnen, blijft een geloofsgemeenschap andere kosten behouden: huur van ruimtes waar groepen parochianen bij elkaar blijven komen, vergoedingen voor koor, dirigent en/of organist, secretariële ondersteuning, inzet van leden van het pastoraal team ter plekke (bijv. voor catechese of zorg rondom ouderen, zieken en stervenden), onderhoud van het kerkhof en eventueel aula, of vrijwilligersavonden. Uw bijdrage blijft dus van essentieel belang om onze pastorale zorg, aandacht en nabijheid te kunnen blijven geven!

De hierboven gestelde vragen en antwoorden zijn natuurlijk een selectie aan vragen die bij u als parochiaan kunnen leven. Mocht u andere vragen hebben, dan staan leden van het pastoraal team, parochiebestuur en commissies van beheer voor u ter beschikking.

Schroom niet en vragen staat altijd vrij, wij proberen u zo goed mogelijk van dienst te zijn.

Informatiebijeenkomst over kerksluiting Albergen roept emoties op

Dinsdag 7 juli jl. werden de parochianen van Albergen ingelicht over het feit dat hun kerk zal gaan sluiten. In een tweetal bijeenkomsten legde pastoor Pikkemaat namens het parochiebestuur en het pastoraal team van de H. Pancratius parochie uit dat er geen toekomst is voor de kerk in Albergen. In totaal kwamen zo'n 60 parochianen op de beide bijeenkomsten af.

Onhoudbaar

Pastoor Pikkemaat liet aan de hand van een mediapresentatie met cijfers zien dat de kosten voor kerkonderhoud de laatste jaren enkel zijn gestegen, de inkomsten flink gedaald zijn en er een teruggang is in het aantal beschikbare vrijwilligers. Helaas is het al langere tijd niet mogelijk om uitbreiding voor de commissie van beheer te vinden (op dit moment slechts één lid) en is een aantal lokale werkgroepen opgeheven, omdat er geen bemensing is. Dat alles bij elkaar opgeteld leidt tot een onhoudbare situatie.

Emoties

Voor menig parochiaan kwam deze mededeling niet als een complete verrassing; de teruggang in kerkbezoekers, vrijwilligers en inkomsten was al langer bekend. Toch riep het bij een aantal parochianen begrijpelijkerwijs emotie op: hun vertrouwde kerk, waar rouw, trouw en hoogtijdagen werden gevierd en waar ze van kinds af aan naartoe gingen met hun (groot)ouders en later (klein)kinderen, zal verdwijnen. Deze veilige en fijne plek van samen kerk-zijn, van sociale samenhang en samen kerkdorp zijn, is er straks niet meer. De vraag werd ook gesteld: hoe moet het nu verder, niet alleen met het kerkgebouw, maar vooral ook met de geloofsgemeenschap van Albergen?

Toekomst

Wat de toekomst van het kerkgebouw betreft: een tweetal lokale ondernemers (de broers Lucas van Lucas IT) heeft serieuze interesse getoond voor het kerkgebouw en wil hier als koper het nieuwe bedrijf in vestigen. Daarbij willen de broers karakteristieke delen van de kerk beschikbaar houden voor de Albergse parochianen, zoals de Mariakapel.

Gelegenheid om vragen
te stellen

Voor de toekomst van de geloofsgemeenschap in Albergen, nodigde pastoor Pikkemaat de parochianen uit deel te nemen aan de participatiebijeenkomsten komend najaar. Hierover wordt nog nader gecommuniceerd. Het is de bedoeling dat betrokkenen zelf meedenken over de toekomst: hoe geven we het geloof vorm in de toekomst en hoe blijven we gemeenschap met elkaar?

Na afloop met elkaar
van gedachten wisselen

Kerksluitingen gaat iedereen aan!

Beste mensen,

U gaat met elkaar bijzondere tijden tegemoet. Uw parochiebestuur en pastoraal team hebben ingrijpende beslissingen moeten nemen, waar iedereen een mening over heeft. In mijn huidige parochie hebben we deze periode achter de rug. Er wacht ons een volgende. We hebben met elkaar gekeken naar de afgelegde weg. Wat is er goed gegaan, waar hebben we ons vergist, wat had beter of anders moeten?

Wat heb ik persoonlijk waargenomen? Ik zie twee grote bewegingen. Ten eerste: mensen die afhaken, per direct. Bij het bericht 'mijn kerk gaat dicht' houdt alles voor hen op. Van kerkelijke participatie, van kerkbijdrage, van vrijwilligerswerk. Wát er ook gedeeld en gecommuniceerd wordt, deze mensen liggen vaak buiten het bereik. Sommigen zijn bitter en zuur, anderen zijn gelaten.

Ik zie echter ook dat parochianen hun eigen weg zoeken en vinden. Soms tegen de algemene stemming van de geloofsgemeenschap in. Zij vinden een nieuwe 'thuisbasis' voor hun geloof, voor hun houvast en verlangen om God te zoeken. Ik zie ook dat vrijwilligers in de nieuwe gegeven situatie hun plaats vinden. Vaak in die geloofsgemeenschap die qua afstand het dichtste bij ligt, of waar de gemeenschap het meest open staat voor 'nieuwe' mensen. Niet met de houding 'ze kunnen wel bij ons aansluiten', 'ze kunnen bij ons wel meedoen', maar eerder de houding van: hoe hebben jullie dat in het verleden aangepakt? Hoe zijn jullie hiermee omgegaan? Met andere woorden: nieuwe mensen worden met alle openheid en gastvrijheid onthaald en zij krijgen daarmee een volledige plaats in de geloofsgemeenschap die niet hun eigen geloofsgemeenschap is.

Het gaat u met elkaar lukken! U zult elkaar op de weg die voor u ligt niet verliezen als iedereen samen mee doet, óók die geloofsgemeenschappen waar de kerken vooralsnog open blijven. Kerksluitingen gaat iedereen aan!

Pastoor Jurgen Jansen

Oproep

Met de berichtgeving in deze speciale editie van Kompas, is een begin gemaakt van een gezamenlijk proces naar 'Mijn Kerk 2030'. Voor ons als pastores en bestuursleden is dit ook nieuw en een heel avontuur. Daarom zijn vruchtbare opmerkingen, kritieken, vragen en adviezen van harte welkom - het kan ons allemaal alleen maar helpen om in gezamenlijkheid de toekomst in te gaan. Trek ons gerust aan de jas en bouw met ons mee aan 'Mijn Kerk 2030'!

Wellicht ten overvloede, wijzen wij u op de data voor de Informatieavond in uw eigen locatie, op de achterzijde van Kompas. Daar zal hernieuwd ingegaan worden op de informatie omtrent de herstructurering van onze parochie en op vragen van uw kant. Gegevens over hoe laat en waar zullen t.z.t. via uw eigen locatie worden verstrekt. Wees welkom!

Goede belangstelling voor hoorzitting kerk in Albergen

Ruim zestig parochianen hebben de hoorzitting bezocht in de kerk van de H. Pancratius in Albergen. De hoorzitting is een officiële bijeenkomst waarin mensen bezwaren, vragen en opmerkingen kunnen delen over de sluiting van de kerk.

Officieel wordt de kerk aan de eredienst onttrokken. Tijdens de hoorzitting worden de opmerkingen van de parochianen officieel vastgelegd in een document dat uiteindelijk deel uitmaakt van het dossier dat is aangelegd over de sluiting van de kerk.

Tijdens de bijeenkomst in Albergen bleek dat er begrip was voor de stappen die moeten worden gezet. Er zijn te weinig kerkgangers en vrijwilligers en de teruglopende financiële middelen laten het niet toe de kerk verantwoord open te laten.

Tijdens de hoorzitting werden vragen gesteld over de bestemming van het geld dat met een eventuele verkoop gemoeid zou zijn. Ook was onduidelijk of bijvoorbeeld de werkgroep die zich bezighoudt met het onderhoud van het kerkhof zijn werk kan blijven doen en waar het kerkkoor na kerksluiting haar activiteiten kan voorzetten.

Pastoor Pikkemaat wist een aantal vragen te beantwoorden. Een aantal ook niet omdat de tijd daar nog niet rijp voor is. „We gaan naar een geloofsgemeenschap in een nieuwe vorm waarvan we nu nog niet weten hoe die eruit komt te zien. Dat kan ook niet en dat moeten we ook niet willen. Dat is een vraagstuk voor alle parochianen waarbij we ook de hulp, inspiratie en steun van alle betrokkenen nodig zullen hebben. Dat is een dynamisch en boeiend proces waarbij we ongetwijfeld fouten zullen maken. Maar uiteindelijk komt er een vorm uit waarin iedereen zich thuis zal voelen. Geloof is immers niet van steen.”

Kopen plaatselijke IT-broers de kerk in Albergen?

‘We willen het kerkgebouw behouden voor het dorp’

Nu de H. Pancratius parochie vanwege stijgende kosten en dalende vrijwilligers de kerk in Albergen noodgedwongen moet sluiten, dienen zich tegelijkertijd nieuwe kansen aan.

De Albergse broers Arjan en Léon Lucas, zelf als vrijwilliger nauw betrokken bij de kerk in hun dorp, hebben interesse om de kerk te kopen voor de nieuwe vestiging van hun IT-bedrijf.

Ze willen er niet alleen ‘hun’ kerk van maken, maar een deel van de kerk teruggeven aan het dorp. Maar hoe dan? Hoog tijd voor een goed gesprek met Arjan Lucas.

- Wat vinden jullie van de kerksluiting in Albergen?

“Uiteraard laat een dergelijke beslissing ons niet onberoerd. Het is natuurlijk niet leuk en een werkelijkheid die zelfs wij als geïnteresseerde partij nog niet helemaal kunnen bevatten. Maar de realiteit dat er geen andere weg is, snappen we ook heel goed.”

- Hoe kwamen jullie op het idee de kerk te kopen?

“Als actief vrijwilliger heb je een gevoel bij een kerkgebouw in een dorp en geloofsgemeenschap. We zagen natuurlijk ook dat het kerkbezoek aanzienlijk af is genomen en dat er steeds minder vrijwilligers zijn. Dan is het voortzetten van de vieringen uiteindelijk niet meer vol te houden. Zelf waren we al een tijdje op zoek naar een nieuwe, grotere ruimte voor ons flink groeiende bedrijf Lucas IT. Een kerk biedt natuurlijk mogelijkheden voor een mooi en inspirerend kantoor met karakter. Ook willen we graag het kerkgebouw behouden voor het dorp en de geloofsgemeenschap én hen zelfs iets terug geven. Dat leek ons een mooie uitdaging om aan te gaan en te onderzoeken.”

- Wat is jullie eigen betrokkenheid bij deze kerk?

“We zijn beiden actief acoliet, al sinds de basisschool. Dus die betrokkenheid is er zeker. Hier ligt ook een stuk van onze jeugd en onze persoonlijkheid. We komen graag in deze kerk, voelen ons er thuis.”

- Wat zijn jullie plannen met de kerk?

“We willen er ons kantoor vestigen en bepaalde delen teruggeven aan de gemeenschap van Albergen. Naast een zakelijke kant is er nadrukkelijk ook een sociale en emotionele kant. We gaan er van beide kanten zeer zorgvuldig mee om, om tot een goed en bevredigend eindresultaat te komen voor alle betrokken partijen.”

- Wat hopen jullie voor Albergen te kunnen betekenen met de koop van de kerk?

"We zijn nog in onderhandeling. Maar we denken erover karakteristieke delen als de Mariakapel in stand te houden. Dan kunnen Albergenaren er straks nog een kaarsje opsteken of een moment van bezinning ervaren. In de dagkapel kunnen we ook de gedachteniskruisjes ophangen. Daarnaast willen we graag de klokkentoren in stand houden. Dat we deze – hoe kan het ook anders – via internet toegankelijk maken, zodat de klokken nog kunnen luiden bij rouw, trouw en hoogtijdagen. Zo behouden we de traditie én een vertrouwd geluid in Albergen. Van een kerkdorp naar een dorp met een kerk."

"Van een kerkdorp naar een dorp met een kerk"

De broers Lucas van Lucas IT: Arjan (rechts) en Léon (links)

Foto: Fotostudio Frank Visschedijk te Tubbergen

COLOFON

ALGEMEEN ADRES

Grotestraat 66, 7651 CK Tubbergen
Telefoon: 06-33564002
E-mail: info@hpancratius.nl
Website: www.hpancratius.nl

CENTRAAL SECRETARIAAT

Karin Grunder, Yvonne Kroeze, Ellie Harmelink
Bereikbaar op: dinsdag en woensdag:
09:00 uur - 12:00 uur en 13:30 uur - 16:30 uur
donderdag: 13:30 uur - 16:30 uur
vrijdag: 09:00 uur - 12:00 uur

CENTRALE FINANCIËLE ADMINISTRATIE

Angelique Fiselier
administratie@hpancratius.nl

PASTORAAL TEAM

C.J.G. Pikkemaat, pastoor
Maandag afwezig
Grotestraat 64, 7651 CK Tubbergen.
Telefoon: 06-52648770
E-mail: c.pikkemaat@hpancratius.nl
L.H. Huitink, diaken
Maandag afwezig
Werkadres: Grotestraat 66, 7651 CK Tubbergen.
Telefoon: 06-20432661
E-mail: b.huitink@hpancratius.nl
Mw. J.A.M. Meupelenberg, pastoraal werker
Vrijdag afwezig
Werkadres: Grotestraat 66, 7651 CK Tubbergen.
Telefoon: 06-20486904
E-mail: j.meupelenberg@hpancratius.nl
Mw. C.M. Saris, pastoraal werker
Woensdag en vrijdag afwezig
Werkadres: Grotestraat 66, 7651 CK Tubbergen
Telefoon: 06-20428594
E-mail: c.saris@hpancratius.nl

PAROCHIEBESTUUR

Pastoor C.J.G. Pikkemaat, voorzitter
Telefoon: 06-52648770
E-mail: c.pikkemaat@hpancratius.nl
Mw. B. Holtschlag-Nijhuis, vicevoorzitter
Telefoon: 06-14278376
E-mail: b.holtschlag@hpancratius.nl
Mw. K. Roelofs-Haardhuis, secretaris
Telefoon: 06-83897776
E-mail: k.roelofs@hpancratius.nl
J. Brouwers, onroerend goed
Telefoon: 06-51461429
E-mail: j.brouwers@hpancratius.nl

PAROCHIELE CARITAS INSTELLING

Henny Oude Geerdink, telefoon: 0546-861095
Ilse Hofman, telefoon: 0546-432634
Ronald Lenferink, telefoon: 0546-872937

WEEKWACHT

In dringende pastorale situaties
Telefoon: 06-20430155

REDACTIE KOMPAS

pastoraal werker Jacqueline Meupelenberg,
Karin Grunder, pastoor Casper Pikkemaat,
Johan Steggink en Arie Vreeswijk
Redactieadres: kompas@hpancratius.nl
Grafische vormgeving: *Willemijn van de Aast*

<https://twitter.com/pancratiusparoc>

<https://www.facebook.com/hpancratius.nl>

Copyright H. Pancratius parochie
Niets uit deze uitgave mag op enigerlei wijze
worden gereproduceerd of vermenigvuldigd
zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de redactie.

Data informatieavonden in de locaties

Fleringen 28 september

Geesteren 29 september

Langeveen 5 oktober

Mariaparochie 6 oktober

Reutum 12 oktober

Tubbergen 13 oktober

Vasse 19 oktober

Vriezenveen 20 oktober

Ik heb een steen verlegd

***Ik heb een steen verlegd,
in een rivier op aarde.***

***Het water gaat er anders dan voorheen.
De stroom van een rivier, hou je niet tegen
het water vindt er altijd een weg omheen.
Misschien eens gevuld, door sneeuw en regen,
neemt de rivier m'n kiezel met zich mee.
Om hem, dan glad, en rond gesleten,
te laten rusten in de luwte van de zee.***

***Ik heb een steen verlegd,
in een rivier op aarde.***

***Nu weet ik dat ik nooit zal zijn vergeten.
Ik leverde bewijs van mijn bestaan.
Omdat, door het verleggen van die ene steen,
de stroom nooit meer dezelfde weg zal gaan.***

***Ik heb een steen verlegd,
in een rivier op aarde.***

***Nu weet ik dat ik nooit zal zijn vergeten.
Ik leverde bewijs van mijn bestaan.
Omdat, door het verleggen van die ene steen,
de stroom nooit meer dezelfde weg zal gaan.***